

ӘРТҮРЛІ ЖАСТАҒЫ БАЛАЛАРДЫҢ ГЕМОДИНАМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІН БАҒАЛАУ

Даму М.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы қ.

mdamu@bk.ru

Әртүрлі жас кезеңдерінде жүрек-қантамыр жүйесі өзіндік ерекшеліктермен айрықшаланады, ол негізінен онтогенездің әртүрлі сатысындағы зат және энергия алмасуындағы өзгерістерге байланысты. Осыған орай, әр түрлі жастағы балалардың гемодинамикалық көрсеткіштерін бағалау өте маңызды мәселелердің бірі. Бала өз өмірінің әр жас кезеңінде морфологиялық, физиологиялық жағынан әрқашан да өсіп, дамып отырады. Сондықтан даму кезеңдерін бөліп қарастыру өте маңызды. Бала дамуының әр кезеңінің анатомо-физиологиялық ерекшеліктері бала дамуы мен денсаулығы үшін маңызды. Атап айтқанда, балалардың жүрек қантамыр жүйесінің үздіксіз өсуі мен функционалды жетілуі жүреді. Әсіресе 2 және 6 жас аралығында, сонымен қатар жыныстық жетілу кезеңінде қарқынды жүреді. Әртүрлі жастағы балалардың гемодинамикалық параметрлерін бағалап көру мақсатында 7 және 8, 9 және 11 сыныптың ұл және қыз балаларының жас ерекшеліктеріне сай талдау жасадық. Зерттеу жұмысына жас шамалары, бойы, салмағы шамалас 30 ұл және 30 қыз бала алынды, Коротков әдісі бойынша қан қысымы және жүрек соғу жиілігі есепке алынып, гемодинамикалық көрсеткіштерін формула бойынша есептеп шығардық. Зерттеу нәтижесінде 7 және 8 сынып ұл балаларының систолалық қысымы $112 \pm 4,9$ мм с.б, диастолалық қысымы $65,7 \pm 1,3$ мм с.б на тең болды. Жүректің жиырылу жиілігі $73,5 \pm 1,8$ мин/рет болды. Осы сыныптағы қыз балалардың систолалық қысымы $109 \pm 2,1$ мм с.б және диастолалық қысымы $71,3 \pm 2,3$ мм с.б на тең болды. Жүректің жиырылу жиілігі $76,9 \pm 2,4$ мин/рет ке тең болды. Ал, 9 және 11 сыныптың ұл балаларының систолалық қысымы $111,6 \pm 1,4$ мм с.б, диастолалық қысымы $71,8 \pm 3,4$ мм с.б не тең, жүрек жиырылу жиілігі $68,8 \pm 2,4$ мин/рет болды. Осы сыныптағы ұл балаларының систолалық көрсеткіші $119,2 \pm 1,9$ мм с.б тең, диастолалық қысымы $74,1 \pm 2,4$ мм с.б, жүрек жиырылу жиілігі $71,5 \pm 2,5$ мин/рет болды. Зерттеу жұмысының нәтижесінде әртүрлі жастағы балаларда жүрек қантамыр жүйесінің үздіксіз өсуі мен функционалды жетілуіне байланысты гемодинамикалық көрсеткішінің жас ерекшеліктеріне сай әртүрлі болатындығын, сонымен қатар бұл көрсеткіштер жыныстық ерекшеліктеріне де байланысты ұл және қыз балаларда әртүрлі мәнде болады.

Ғылыми жетекшісі: б.ғ.к., Басығараев Ж.М.